

מדרש איכה זוטא. מהדורה ביקורתית על פי כתבי יד עם חילופי נוסחאות ומבוא והערות. ענת רייזל נקר. ירושלים, מכללת הרצוג והאיגוד העולמי למדעי היהדות וקרן הרב רוזן, תשפ"ד. 413 עמ'. (Reizel.a@gmail.com)

מדרש רבה על איכה נוצר בתקופת האמוראים, והוא אחד המדרשים הקדומים. מדרש זוטא הקטן והמאוחר משלב בין דרשנות לפרשנות וכולל סיפורים ומשלים. הוא יצא לאור לראשונה ע"י החכם שלמה בובר לפני 130 שנה. ד"ר רייזל מציעה לראשונה שיש בו הכלאה של שני חיבורים שונים מהם נוצר הגיוון המיוחד שבו, והיא מוכיחה את הרעיון הזה לאורך כל המבוא שלה. היא לקחה את מדרש זוטא על איכה כ'פרויקט' בעבודתה לתואר שני ואח"כ לתואר שלישי, ועתה הוציאה אותו לאור על פי כל כתבי היד עם חילופי נוסחאות מפורטים ומקורות והערות והפניות למקבילות ולהרחבות, ועם מבוא מקיף ביותר - על שמו של המדרש

נתקבלו במערכת

ועדי הנוסח שלו ותפוצתו והיקפו ומבנהו, על תוספות מעתיקים שנכנסו לתוך הטקסט ועל מקורותיו בספרות חז"ל ובספרים החיצוניים ובפיוטים קדומים, על עריכתו וצירוף שני חלקיו לספר אחד אי-שם בראשית תקופת הראשונים, על סגנונו ולשונו והלעזים המפוזרים בו, על הסיפורים והמשלים שבו, על עיצוב סיפור החורבן בו, על רעיון קידוש השם כפי שהוא מופיע בו, ועוד ועוד. בהמשך הספר מובא המדרש עצמו, כאשר בממוצע 7-8 שורות למעלה הן לשון המדרש ושאר העמוד מוקדש לחילופי נוסחאות ובירורים ומקורות. בסוף הספר נוספו נספחים, כולל הוספות בכתבי יד שאינן מגוף המדרש, צילומים [צבעוניים!] של כמה וכמה דפים מכתב היד הזה, ורשימת מקורות ארוכה ומפורטת.